

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15032959	CEIP Plurilingüe Vicente Otero Valcárcel	Carral	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Lingua castelá e literatura	1º Pri.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	14
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	15
6. Medidas de atención á diversidade	16
7.1. Concreción dos elementos transversais	17
7.2. Actividades complementarias	17
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	17
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	18
9. Outros apartados	19

1. Introducción

Esta programación didáctica está pensada para ser levada a cabo dende a área de Lingua Castelá e Literatura nun centro público de educación infantil e primaria, situado nunha vila de interior (Carral), a cal conta con gran cantidade de zonas verdes. Este centro é de liña tres, é dicir, ten 24 unidades, sendo 6 delas de educación infantil e 18 unidades de educación primaria.

O alumnado (50 nenos/as) para o cal se elaborou dita programación atópase no primeiro curso da etapa, polo que conta con seis anos de idade aproximadamente. Hai que destacar que dentro deste alumnado pode atoparse alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, para os cales se recollen nesta programación medidas específicas.

Así pois, traballaremos de xeito intradisciplinar os seis bloques de contidos que forman a materia:

Bloque 1: A lingua e os seus falantes.

Bloque 2: Comunicación oral.

Bloque 3: Comunicación escrita.

Bloque 4: Alfabetización mediática e informacional.

Bloque 5: Educación literaria.

Bloque 6: Reflexións sobre a lingua e os seus usos.

Todo isto levarase a cabo nas 3 unidades didácticas que conforman esta programación, unha en cada trimestre, tal e como se reflicte no punto 3.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer a diversidade lingüística do mundo a partir da identificación das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e multicultural de España para favorecer a reflexión interlingüística, para identificar e rexeitar estereotipos e prexuízos lingüísticos, e para valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais identificando o sentido xeral e a información máis relevante, e valorando con axuda aspectos formais e de contido básicos para construír coñecemento e responder a diferentes necesidades comunicativas.	2	2	1	3	3	3		
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia, claridade e rexistro adecuados para expresar ideas, sentimentos e conceptos; construír coñecemento; establecer vínculos persoais; e participar con autonomía e unha actitude cooperativa e empática en interaccións orais variadas.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	
OBX4 - Comprender e interpretar textos escritos e multimodais, recoñecendo o sentido global, as ideas principais e a información explícita e implícita, e realizando con axuda reflexións elementais sobre aspectos formais e de contido, para adquirir e construír coñecemento e para responder a necesidades e intereses comunicativos diversos.	2-3-5	2	1	1	4-5			

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais, con corrección gramatical e ortográfica básicas, seriando correctamente os contidos e aplicando estratexias elementais de planificación, textualización, redacción, revisión e edición para construír coñecemento e para dar resposta a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Buscar, seleccionar e contrastar información procedente de dúas ou máis fontes, de forma planificada e co debido acompañamento, avaliando a súa fiabilidade e recoñecendo algúns riscos de manipulación e desinformación, para transformala en coñecemento e para comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista persoal e respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	5	2	3	
OBX7 - Ler de maneira autónoma obras diversas seleccionadas atendendo aos seus gustos e intereses, compartindo as experiencias de lectura, para iniciar a construción da identidade lectora, para fomentar o gusto pola lectura como fonte de pracer e para gozar da súa dimensión social.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e analizar, de maneira acompañada, obras ou fragmentos literarios adecuados ao seu desenvolvemento, establecendo relacións entre eles e identificando o xénero literario e as súas convencións fundamentais, para iniciarse no recoñecemento da literatura como manifestación artística e fonte de pracer, coñecemento e inspiración para crear textos de intención literaria.	1-2-4							1-2-3-4
OBX9 - Reflexionar de forma guiada sobre a linguaxe a partir de procesos de produción e comprensión de textos en contextos significativos, utilizando a terminoloxía elemental adecuada para iniciarse no desenvolvemento da conciencia lingüística e para mellorar as destrezas de produción e comprensión oral e escrita.	1-2	2	1-2		5			
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática utilizando unha linguaxe non discriminatoria e detectando e rexeitando os abusos de poder a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Iniciamos nuestra aventura!	Nesta unidade traballaremos as letras do abecedario, tanto na súa lectura como na súa escritura. Afondaremos na lectura da sílaba e a palabra, iniciándonos na escritura das mesmas. Tamén buscaremos que o alumnado amplíe o vocabulario e a súa expresión oral.	30	50	X		
2	Seguimos con buen ritmo!	Na presente unidade traballaremos coas sílabas trabadas, tanto na súa lectura como escritura. Así como, afondaremos na lectura e escritura de frases sinxelas. Tamén, comezaremos a traballar certos aspectos lingüísticos como o uso da maiúscula, aumentativos e diminutivos, o uso de sinónimos e antónimos e o recoñecemento do xénero e número das palabras. Por último, resaltar o inicio do uso de diferentes textos literarios (poesía).	30	45		X	
3	Casi terminamos!	Para rematar o curso, buscaremos que o alumnado acade unha habilidade lectora e escritora suficiente para comprender e elaborar pequenos textos sinxelos. Tamén traballaremos algúns aspectos lingüísticos como os signos de puntuación, o verbo, palabras simples e compostas e a oración. Por último, traballaremos algúns tipos de texto, como a entrevista, as instrucións, etc.	40	45			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Iniciamos nuestra aventura!	50

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Producir, con axuda, textos escritos e multimodais sinxelos propios do ámbito escolar e textos infantís breves e sinxelos a partir de modelos dados, mobilizando, de maneira acompañada, estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, textualización e revisión.	Producir, con axuda, sílabas e palabras en lingua castelá.	PE	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais da súa contorna, incluída unha primeira aproximación ás linguas de signos, valorando a igualdade nas diferenzas.	Amosar interese polas linguas da contorna valorando a igualdade nas diferenzas.	TI	80
CA1.3 - Recoñecer as distintas linguas empregadas na súa contorna a través da interacción coas persoas próximas.	Iniciarse no recoñecemento das distintas linguas da contorna.		
CA1.4 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios identificados a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos elementais, verbais e non verbais, que rexen a comunicación.	Iniciarse no rexeitamento de usos lingüísticos discriminatorios.		
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario básico a partir das experiencias e situacións de aula.	Ampliar, con axuda, o vocabulario básico.		
CA2.3 - Identificar, de maneira acompañada, o contido de textos orais e multimodais sinxelos, valorando a información máis relevante.	Identificar, con axuda, a información máis relevante de textos orais.		
CA2.6 - Participar en interaccións orais espontáneas, respectando as normas básicas da cortesía lingüística e utilizando un vocabulario axeitado ao nivel e cunha secuencia coherente e incorporando estratexias elementais de escoita activa.	Participar en interaccións orais respectando as normas básicas de convivencia.		
CA3.2 - Desenvolver estratexias para a comprensión lectora de textos axeitados ao nivel: título e ilustracións.	Iniciarse na comprensión lectora de textos sinxelos atendendo ao título e ilustracións.		
CA3.8 - Coñecer, de forma xeral e acompañada, a organización e funcionamento das bibliotecas de aula e de centro, amosando interese por formar unha pequena biblioteca propia.	Coñecer o funcionamento das bibliotecas de aula e de centro.		
CA4.3 - Coñecer, de xeito guiado, o funcionamento da biblioteca de aula.	Coñecer o uso da biblioteca de centro e aula.		
CA4.6 - Colaborar en comunidades lectoras de ámbito escolar a través de experiencias de lectura compartida.	Colaborar en comunidades lectoras de ámbito escolar.		
CA5.2 - Compartir oralmente e de forma acompañada a experiencia da lectura e o seu gozo, participando en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Compartir oralmente e de forma acompañada a experiencia da lectura e o seu gozo		
CA5.4 - Identificar a biblioteca da aula ou de centro como escenario de actividades literarias elementais compartidas.	Identificar a biblioteca da aula ou de centro como escenario de actividades literarias		
CA5.6 - Escoitar e ler textos orais e escritos da literatura infantil, que recollan diversidade de autores e autoras, establecendo de maneira acompañada relacións elementais entre eles e con outras manifestacións artísticas e culturais.	Ler(con axuda)sílabas e palabras que conteñan as vogais e as letras p, l, m, t, n, d, c, qu, z, h, nh, x, r, rr, g, gu, gü, ñ, b, v, f, ch e ll.		
CA6.5 - Iniciar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	Iniciar a adquisición de vocabulario a través dos textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Biografía lingüística persoal e da súa contorna.
- Valoración da diversidade da lingua na súa contorna.
- A diversidade etno-cultural e lingüística no contexto escolar e familia.
- Contexto
- Incidencia dos compoñentes (situación, participantes ou intención) na comunicación oral.
- Xéneros discursivos
- Interese pola ampliación de vocabulario básico.
- Procesos: interacción oral
- Estratexias para o recoñecemento e interpretación de forma acompañada da información xeral de textos sinxelos adecuados á idade.
- Interacción oral adecuada en situacións de aula con respecto ás normas sociais, utilizando un vocabulario axeitado ao nivel e cunha secuencia coherente
- Estratexias de escoita activa na resolución dialogada dos conflitos.
- Procesos: comprensión oral
- Recoñecemento e valoración do contido de textos orais e multimodais sinxelos da información máis relevante e dos elementos básicos da comunicación non verbal.
- Procesos: produción oral
- Creación de textos orais básicos utilizando unha linguaxe verbal non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
- Procesos: comprensión lectora
- Uso da biblioteca de aula ou do centro como recurso para a adquisición do hábito lector a través da lectura de textos axeitados ao nivel.
- Inicio no coñecemento básico respecto á organización e funcionamento das bibliotecas de aula e de centro e na creación dunha biblioteca propia e persoal.
- Procesos: produción escrita
- Adquisición progresiva da lectoescritura.
- Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
- Utilización da biblioteca e dos recursos dixitais da aula ou do centro.
- Colaboración en comunidades lectoras escolares a través de experiencias lectoras compartidas.
- Estratexias básicas para a lectura e interpretación acompañada e compartida de textos, participando nas comunidades lectoras de ámbito escolar.
- Funcionamento elemental da biblioteca da aula ou de centro como escenario de actividades literarias elementais compartidas.
- Estratexias básicas de recoñecemento da intención comunicativa.
- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario e relación de significado entre unhas palabras e outras.

UD	Título da UD	Duración
2	Seguimos con buen ritmo!	45

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Producir, con axuda, textos escritos e multimodais sinxelos propios do ámbito escolar e textos infantís breves e sinxelos a partir de modelos dados, mobilizando, de maneira acompañada, estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, textualización e revisión.	Producir, con axuda, frases sinxelas en lingua castelá. Iniciar, con axuda, no uso dos aumentativos, diminutivos, sinónimos, antónimos e o xénero e número das palabras.	PE	15
CA1.5 - Usar unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	Iniciar no uso dunha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	TI	85
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais e as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e iniciando, de maneira acompañada, a valoración do contido da información máis relevante e dos elementos non verbais elementais.	Iniciar na comprensión de textos orais sinxelos identificando a idea principal.		
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario básico a partir das experiencias e situacións de aula.	Ampliar, con axuda, o vocabulario básico.		
CA2.4 - Reproducir textos orais sinxelos e próximos aos seus gustos e intereses.	Iniciar na reprodución de textos orais sinxelos.		
CA2.5 - Producir textos orais e multimodais coherentes, con planificación acompañada e utilizando recursos non verbais elementais.	Producir, con axuda, textos orais e multimodais coherentes.		
CA2.8 - Mobilizar, coa planificación e acompañamento necesarios, estratexias elementais para a escoita activa e o consenso, iniciándose na xestión dialogada de conflitos.	Iniciar na xestión dialogada de conflitos.		
CA3.4 - Analizar, de maneira acompañada, o contido de textos escritos sinxelos axeitados ao seu nivel e os aspectos formais e non verbais de textos infantís sinxelos.	Iniciar na análise do contido de textos sinxelos.		
CA3.5 - Empregar a lectura de textos infantís sinxelos para favorecer unha comunicación máis eficaz, aplicando os coñecementos básicos respecto do vocabulario e das regras de ortografía.	Iniciar no emprego da lectura de textos infantís sinxelos para favorecer a comunicación eficaz.		
CA3.9 - Construír, a través da linguaxe e de forma progresiva, un pensamento crítico non discriminatorio.	Iniciar na construción dun pensamento non discriminatorio.		
CA3.10 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos elementais da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeitar a discriminación tendo en conta unha perspectiva de xénero.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais en relación coa busca e a comunicación da información, utilizando, de xeito guiado, programas e aplicacións educativas dixitais.	Iniciarse no uso responsables das tecnoloxías dixitais.		
CA4.5 - Construír a identidade lectora a partir de lecturas de textos de diferentes fontes.	Iniciarse na construción da identidade lectora.		
CA5.3 - Apreciar o valor de textos literarios sinxelos (contos, lendas, fábulas, relatos) en calquera lingua como fonte de lecer e gozo persoal.	Iniciarse na apreciación de textos literarios sinxelos.		
CA5.6 - escoitar e ler textos orais e escritos da literatura infantil, que recollan diversidade de autores e autoras, establecendo de maneira acompañada relacións elementais entre eles e con outras manifestacións artísticas e culturais.	Ler (con axuda) palabras e frases sinxelas, que conteñan as letras fl, fr, cr, cl, br, bl, pr, pl, gr, gl, tr, dr.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Iniciarse no logro dunha competencia comunicativa integrada dos ámbitos escolar e social.		
CA6.5 - Iniciar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	Iniciar a adquisición de vocabulario a través dos textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Recoñecemento nas expresións verbais e non verbais da igualdade entre homes e mulleres. - Uso dunha linguaxe, verbal e non verbal, non discriminatoria, respectuosa coas diferenzas e coa perspectiva de xénero. - Xéneros discursivos - Estratexias para a adquisición de destrezas elementais sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo (contido e forma). - Elementos básicos de contido (tema, léxico). - Interese pola ampliación de vocabulario básico. - Procesos: interacción oral - Interacción oral adecuada en situacións de aula con respecto ás normas sociais, utilizando un vocabulario axeitado ao nivel e cunha secuencia coherente - Estratexias de escoita activa na resolución dialogada dos conflitos. - Procesos: produción oral - Creación de textos orais básicos utilizando unha linguaxe verbal non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Construción e comunicación de coñecemento mediante a planificación e produción acompañada de textos orais e multimodais breves e sinxelos, utilizando recursos non verbais elementais. - Contexto - Incidencia dos compoñentes (situación e participantes) no acto comunicativo.

Contidos

- Xéneros discursivos
- Estratexias para a adquisición de destrezas elementais sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo (contido e forma).
- Elementos básicos de contido (tema, fórmulas fixas).
- Procesos: comprensión lectora
- Elementos gráficos e paratextuais sinxelos que facilitan a comprensión antes, durante e despois da experiencia lectora.
- Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónico.
- Procesos: produción escrita
- Adquisición progresiva da lectoescritura.
- Elementos gráficos e paratextuais sinxelos, como as ilustracións que facilitan a comprensión do texto.
- Estratexias básicas para a mellora da expresión escrita.
- Iniciación das regras ortográficas básicas, con especial atención ao uso do punto e das maiúsculas.
- Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable
- Construción da identidade lectora a partir da lectura de textos de diversas fontes de información.
- Inicio na construción da identidade lectora mediante a lectura de breves textos literarios, adaptados á idade. Expresión de gustos e intereses.
- Comprensión, memorización e recitado de poemas sinxelos.
- Estratexias para a interpretación acompañada e compartida de obras sinxelas a través de conversacións dirixidas.
- Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas do seu ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada e progresar na súa aprendizaxe.
- Diferenzas elementais entre lingua oral e lingua escrita.
- Estratexias para a transformación guiada de palabras entre as distintas linguas da contorna escolar.
- Signos básicos de puntuación como mecanismo para organizar o texto escrito.
- Recoñecemento da existencia de distintos tipos de palabras e enunciados e as relacións de concordancia entre elas, a partir da observación, comparación e transformación.
- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario e relación de significado entre unhas palabras e outras.

UD	Título da UD	Duración
3	Casi terminamos!	45

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Producir, con axuda, textos escritos e multimodais sinxelos propios do ámbito escolar e textos infantís breves e sinxelos a partir de modelos dados, mobilizando, de maneira acompañada, estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, textualización e revisión.	Producir, con axuda, frases e textos sinxelos. Iniciándonos no uso dos signos de puntuación, o verbo.	PE	10
CA1.2 - Recoñecer, de maneira acompañada e en contextos próximos, algúns prexuízos e estereotipos lingüísticos e culturais moi frecuentes, a partir da observación da contorna.	Iniciarse no recoñecemento de prexuízos e estereotipos lingüísticos e culturais.	TI	90
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario básico a partir das experiencias e situacións de aula.	Ampliar, con axuda, o vocabulario básico.		
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios identificados a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos elementais, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Iniciarse no rexeitamento de usos lingüísticos discriminatorios.		
CA3.1 - Ler en voz alta textos sinxelos de carácter infantil identificando o sentido global do texto.	Iniciarse na lectura en voz alta de textos sinxelos.		
CA3.3 - Comprender o sentido global de distintos tipos de textos adaptados á súa idade, valorando a lectura como medio de adquisición de vocabulario, como gozo persoal, a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura.	Comprender, con axuda, o sentido global de distintos tipos de textos.		
CA3.4 - Analizar, de maneira acompañada, o contido de textos escritos sinxelos axeitados ao seu nivel e os aspectos formais e non verbais de textos infantís sinxelos.	Iniciarse na análise do contido dos textos.		
CA3.6 - Adquirir o hábito lector e o gusto pola lectura a través da lectura de textos axeitados ao nivel.	Iniciarse na adquisición do hábito lector de textos axeitados ao nivel.		
CA4.1 - Localizar, seleccionar e contrastar información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Localizar, con axuda, información de distintas fontes.		
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación grupal sinxelo, sobre algún tema de interese persoal, realizado de maneira acompañada, que implique a selección de distintas fontes documentais para a procura da información.	Compartir, de xeito guiado, os resultados dunha investigación grupal sinxela.		
CA5.1 - Ler de maneira acompañada textos de distintos autores e autoras acordes cos seus gustos e intereses, tendo en conta as diferentes etapas do proceso evolutivo da lectura.	Ler, con axuda, frases e textos sinxelos de diferentes autores e autoras.		
CA5.5 - Reproducir, de xeito acompañado e a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos.	Iniciarse na reprodución, de xeito acompañado, e a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos.		
CA5.6 - escoitar e ler textos orais e escritos da literatura infantil, que recollan diversidade de autores e autoras, establecendo de maneira acompañada relacións elementais entre eles e con outras manifestacións artísticas e culturais.	Ler (con axuda) frases e textos sinxelos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.7 - Interpretar textos e obras variadas da literatura infantil adecuadas ao nivel e intereses (contos, lendas e adiviñas), recoñecéndooas como fonte de pracer e inspiración para a creación de textos de intención literaria.	Iniciarse na interpretación de obras da literatura infantil.		
CA6.2 - Producir, de maneira acompañada, textos escritos e multimodais sinxelos en distintos soportes, desde as diferentes etapas do proceso evolutivo da escritura, axustándose a modelos dados.	Iniciarse na produción de textos escritos sinxelos.		
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras, a partir da observación, da comparación e da transformación de palabras e enunciados, nun proceso acompañado de comprensión de textos en contextos significativos.	Iniciarse na formulación de conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua.		
CA6.4 - Revisar e mellorar os textos propios e emendar algúns problemas de comprensión lectora, de maneira acompañada, a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e usando a terminoloxía lingüística básica adecuada.	Revisar, con axuda, os textos propios.		
CA6.5 - Iniciar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	Iniciar a adquisición de vocabulario a través dos textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos e culturais a partir da observación da contorna. - Xéneros discursivos - Interese pola ampliación de vocabulario básico. - Estratexias para a produción, con cohesión e coherencia, de textos orais básicos axeitados a súa idade (normas, contos, etc.). - Procesos: interacción oral - Interacción oral adecuada en situacións de aula con respecto ás normas sociais, utilizando un vocabulario axeitado ao nivel e cunha secuencia coherente - Estratexias de escoita activa na resolución dialogada dos conflitos. - Procesos: comprensión oral - Comprensión global de textos orais e multimodais sinxelos de diversa tipoloxía, recoñecendo as ideas principais e as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e atendendo á forma da mensaxe procedente de diversas fontes. - Audición, dramatización e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese e gustos. - Detección de usos claramente discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal en anuncios, carteis publicitarios... - Procesos: produción oral - Creación de textos orais básicos utilizando unha linguaxe verbal non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.

Contidos

- Contexto
- Estratexias para a planificación e produción de textos básicos axeitados á súa idade (normas, contos).
- Xéneros discursivos
- Estratexias para a comprensión lectora de textos axeitados ao nivel: título e ilustracións.
- Procesos: comprensión lectora
- Lectura en voz alta con entoación e ritmo progresivamente adecuados ao nivel cognitivo.
- Estratexias básicas para adquisición de habilidades en procesos de comprensión de textos sinxelos.
- Valoración da lectura de textos sinxelos como medio para ampliar o vocabulario, aplicando os coñecementos básicos das normas ortográficas.
- Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para acadar progresivamente á expresividade.
- Procesos: produción escrita
- Adquisición progresiva da lectoescritura.
- Estratexias básicas para a comprensión ou produción de textos sinxelos de uso social.
- Estratexias básicas para a mellora da expresión escrita.
- Produción de textos escritos básicos a partir dunha planificación guiada con coherencia e coidando a presentación, mobilizando, de maneira acompañada, estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, textualización e revisión.
- Valoración da propia produción escrita, así como a produción escrita dos compañeiros e compañeiras.
- Iniciación das regras ortográficas básicas, con especial atención ao uso do punto e das maiúsculas.
- Estratexias básicas para o inicio guiado na procura da localización, selección e contraste de información sinxela e na comparación da información recollida de distintas fontes, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.
- Valoración da elaboración e comunicación da información recollida en fontes sinxelas.
- Modelos explícitos para comunicar a información.
- Recoñecemento da autoría dos textos de forma acompañada.
- Lectura acompañada de obras sinxelas e variadas da literatura infantil adecuadas aos seus intereses.
- Lectura expresiva, dramatización ou interpretación de fragmentos sinxelos atendendo aos procesos de comprensión e ao nivel de desenvolvemento.
- Coñecemento e lectura guiada de textos literarios sinxelos e de contos tradicionais como fonte de lecer e gozo persoal.
- Creación de breves relatos e contos infantís a partir de modelos básicos, coidando a limpeza e a presentación.
- Relación dos textos lidos da literatura infantil con outras manifestacións artísticas e culturais.
- Signos básicos de puntuación como mecanismo para organizar o texto escrito.
- Mecanismos básicos de cohesión e coherencia textual para producir textos escritos e multimodais sinxelos en distintos soportes, desde as diferentes etapas do proceso evolutivo da escritura, axustándose a modelos dados.

Contidos

- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario e relación de significado entre unhas palabras e outras.

4.1. Concrecións metodolóxicas

No tocante á metodoloxía a presente PD remítese, en primeira instancia, ás liñas de actuación reflectidas no currículo. As UD permitirán o traballo da totalidade dos contidos do currículo, así como dos elementos transversais, dos obxectivos de etapa e están pensadas para a consecución do logro de cada un dos criterios de avaliación establecidos ou, alomenos, os mínimos de consecución correspondentes, así como para a progresiva adquisición das competencias clave correspondentes.

A metodoloxía caracterizarase por:

- En cada sesión establecerase unha rutina para desenvolver no alumnado a automatización nalgunhas cuestións básicas, o fomento do logro dos descritores a acadar, a aclimatación desde o comezo de cada sesión. Esta rutina necesitará uns 5 minutos ao inicio da sesión para lembrar o traballado na/s sesión/s anterior/es mediante preguntas sinxelas.
 - Na Aula Virtual (AV) o alumnado poderá acceder a recursos dixitais empregados na clase e ligazóns de interese relacionados coa materia.
 - Potenciaranse dinámicas de expresión oral.
 - Partirase dos coñecementos previos do alumnado, do contexto máis próximo e do seu nivel evolutivo, cognitivo e emocional.
 - A metodoloxía axudarlle ao alumnado a organizar o seu pensamento favorecendo “aprender a aprender”.
 - Será comunicativa, inclusiva, activa, participativa e desenvolveranse tarefas relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
 - Terá un enfoque motivador, globalizador e interdisciplinario.
 - Na metodoloxía tamén se terá en conta a aprendizaxe cooperativa, que posibilitará a resolución conxunta de tarefas, fomentará a resolución pacífica de conflitos e potenciará a inclusión do alumnado e a axeitada atención á diversidade.
 - Ofrecerémolles ao alumnado actividades de reforzo e ampliación.
 - Non haberá deberes para facer na casa; aínda que si poderán repasar lecturas ou facer algunha ficha de repaso na casa; en todo caso, estas lecturas ou actividades de repaso non se calificarán.
 - As explicacións do docente irán acompañadas de apoio visual con imaxes, vídeos e a elaboración de esquemas.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
RECURSOS PERSOAIS
RECURSOS DIXITAIS
RECURSOS MATERIAIS
RECURSOS TECNOLÓXICOS
RECURSOS ESPACIAIS

Os Recursos estarán adaptados aos diferentes niveis e distintos estilos e ritmos de aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de atender á diversidade na aula; ademais, serán variados e motivadores.

- RECURSOS PERSOAIS: Formado polos profesionais do centro educativo, como son o profesorado titor, persoal especialista en AL e PT, departamento de orientación, mestres especialistas, etc. Ademais, hai que destacar os

recursos persoais externos nos cales nos podemos apoiar, como son as familias, o E.O.E. e todas aquelas organizacións institucionais que nos axuden na nosa labor como docentes.

- **RECURSOS MATERIAIS:** Son a base para a aprendizaxe vivencial. Entre os materiais pódense destacar: material funxible (libro de texto, caderno, fichas (reforzo e ampliación), lapis, cores, folios, cartolinas...), diversos tipos de textos (contos, narracións, anuncios, lendas, poesías,...), láminas de apoio visual, libros de consulta, murais, ...

- **RECURSOS TECNOLÓXICOS:** ordenador, pantalla dixital, proxector,...

- **RECURSOS DIXITAIS:** web do centro (aula virtual), enciclopedias online, vídeos educativos, fichas interactivas, Estes recursos poden ser de utilidade para facilitar a adquisición de contidos e reforzar a aprendizaxe.

- **RECURSOS ESPACIAIS:** a aula ordinaria, a biblioteca de aula e do centro, o patio de recreo, así como os diversos espazos da contorna.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial levarase a cabo nas primeiras semanas do curso, coa finalidade de establecer uns criterios do nivel mínimo da clase en xeral e de cada alumno en particular. Esta avaliación levarase a cabo mediante:

- Revisión dos informes do ano anterior, onde se recollerá información dos informes da etapa de educación infantil en canto o desenvolvemento de cada alumno.

- Recollerase información nas entrevistas iniciais coas familias para coñecer datos relevantes sobre o alumnado en canto a súa personalidade, nivel de autonomía, situación familiar, comunicación oral, ...

- Avaliación das competencias e contidos a través de actividades como:

- Observación por parte da mestra.

- Barullo de ideas sobre as letras iniciais dos seus nomes, letras polas que comezan diferentes obxectos da aula, animais, etc..

- Comprensión de imaxes, contos sinxelos,...

A partir desta avaliación tratarase de identificar se existen dificultades no grupo-clase ou en determinados alumnos para a elaboración das medidas oportunas tanto a nivel colectivo como individual e, tamén de adecuar o proceso de ensino-aprendizaxe á realidade do alumnado.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	30	30	40	100
Proba escrita	20	15	10	14
Táboa de indicadores	80	85	90	86

Criterios de cualificación:

Á hora de establecer os criterios de cualificación da materia, debemos ter en conta os instrumentos de avaliación marcados nesta programación, as probas escritas e as táboas de indicadores.

- As probas escritas serán fichas e pequenas tarefas. As cales terán a porcentaxe marcada en cada unidade didáctica para cada criterio de avaliación.

- Por outra banda, as táboas de indicadores serán escalas de observación e/ou follas de rexistro, diario de aula. Estas táboas de indicadores terán a porcentaxe marcada para cada criterio de avaliación en cada unidade. A través destas táboas avaliaranse os criterios de avaliación que se indican.

Para obter a cualificación de cada unha das unidades didácticas empregaranse os procedementos de avaliación

anteriormente citados.

Para o cálculo da nota de cada avaliación farase unha media aritmética das puntuacións obtidas en cada unidade.

A cualificación da avaliación final da materia calcularase aplicando a seguinte fórmula:

NOTA AVALIACIÓN FINAL: Nota 1ª avaliación x 0.3 + nota 2ª avaliación x 0.3 + nota 3ª avaliación x 0.4

O resultado dos cálculos redondearase cara a unidade seguinte, sempre e cando o número das décimas sexa cinco ou maior que cinco.

Para superar a área e chegar ao 5 (suficiente) será necesario conseguir un 50%, polo menos, entre todos os criterios, sendo o 100% a nota máxima. En cada criterio de avaliación, para conseguir un 50% será necesario acadar o nivel mínimo explicitado no punto 3.3.

En calquera caso, se por análise do docente ou da xunta de avaliación, a progresión do alumnado argumenta a este/a a conveniencia de non aplicar o anterior, atendendo a razóns pedagóxicas, isto será o que prevalecerá.

Criterios de recuperación:

Aquel alumnado que obteña unha valoración negativa nunha unidade ou nun trimestre deberá recuperar a materia atendendo os seguintes criterios de recuperación:

- Faranse actividades orais e de reforzo co obxectivo de acadar os mínimos esixibles.

6. Medidas de atención á diversidade

Non todo o alumnado aprende da mesma forma e ao mesmo ritmo, por iso realizaranse actividades de distinto nivel: para todo o grupo, de reforzo, de ampliación e xogos/actividades para o que remate as tarefas da clase.

Porase énfase na detección temperá do alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria. Cando se detecten dificultades desenvolveranse medidas de atención á diversidade ordinarias ou extraordinarias (RE, apoios PT, AL, ...).

No caso do alumnado con altas capacidades ampliaranse os seus coñecementos.

De haber alumnado inmigrante con descoñecemento da lingua, solicitarase a valoración do Departamento de Orientación (DO), e en función do resultado tomaranse medidas curriculares. En todo caso, farase moito uso de imaxes.

Tamén, dependendo da casuística do alumnado, teremos en conta a posibilidade de empregar grafías de maior tamaño, priorizar algunha linguaxe ou forma de comunicación (oral, escrita, visual, táctil).

Así pois, levaranse a cabo aquelas medidas que se correspondan coa diversidade da aula, como poden ser as seguintes:

- Mellorar os hábitos de estudo. Neste primeiro curso centrarémonos en que adquiran un pequeno hábito de traballo fomentando a súa autonomía e responsabilidade.
- Desenvolver as capacidades do alumnado tendo en conta as súas características e circunstancias familiares, como poden ser: a adaptación de medios, o uso da axenda escolar, adaptación dos tempos na realización das tarefas, uso de imaxes, aplicacións dixitais.
- Realizar actividades de reforzo para aquel alumnado que non conseguiu adquirir os contidos traballados, como poden ser o uso de imaxes ou apoios visuais.
- Diseñar actividades de ampliación para aquel alumnado que xa adquiriu os contidos.

Levar a cabo actividades complementarias, as cales amplían os aspectos curriculares, como poden ser charlas de escritores, contacontos,...

Establecer colaboracións con outras institucións (concello, organizacións sen ánimo de lucro).

Por último, hai que destacar que nos atopamos nun momento de transición entre a etapa de educación infantil e a etapa de educación primaria, polo que debemos ter en conta esta información á hora de adaptar o proceso de ensinanza aprendizaxe do alumnado.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - A comprensión da lectura, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento	X	X	X
ET.2 - A igualdade entre mulleres e homes , a educación para a paz.	X	X	X
ET.3 - A aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social	X	X	X
ET.4 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible.			X
ET.5 - Educación para a saúde.			X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída cultural (obra de teatro, contacontos,...).	Aínda por determinar.	X		
Charlas dalgún autor.	Tendo presente o PDI do centro.		X	
Conmemoracións	Participaremos en todas as celebradas no centro.	X	X	X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Funcionalidade da PD: revisouse ao longo do curso e foi útil para acadar os obxectivos propostos.
Adecuouse o deseño das UD ao alumnado.
Máis do 80% do alumnado superou a materia.

Cumpríuse a temporalización.
Empregáronse os distintos instrumentos de avaliación.
Metodoloxía empregada
Empregouse a metodoloxía reflectida.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Organización dos recursos materiais.
Medidas de atención á diversidade
Leváronse a cabo as medidas de atención á diversidade e foron axeitadas.
Clima de traballo na aula
Motivación e participación do alumnado.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Apoiouse a implicación da familia no traballo do alumnado.

Descrición:

Á hora de levar a cabo a avaliación do proceso de ensino e da práctica docente, debemos ter en conta os indicadores de logro especificados anteriormente. Ditos indicadores permítenos coñecer información axeitada da nosa labor docente a través de diferentes instrumentos de avaliación como poden ser: enquisas, a memoria da materia ou as actas de avaliación, entre outros.

E, farase un seguimento trimestral para a comprobación dos indicadores de logro e da funcionalidade da PD.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Ao finalizar cada trimestre revisarase a PD, tendo en conta:

- O seguimento da PD levarase a cabo no apartado correspondente do Proens.

- Reunións trimestrais do equipo docente.
- Nas UD: data de inicio e de fin, número de sesións, realizadas.
 - O equipo docente que imparte a materia no mesmo nivel, coordinarase e analizará regularmente a adecuación da programación didáctica a cada grupo, formulando propostas de mellora e realizando os axustes necesarios sempre que sexa preciso.
 - Realizarase un seguimento trimestral dos resultados da avaliación do alumnado, e en función dos mesmos, estableceranse modificacións e propostas de mellora naqueles aspectos que se consideren oportunos para mellorar os resultados académicos do alumnado.
 - Grao de cumprimento da PD con carácter xeral dos indicadores de logro desta.
 - Propostas xerais de mellora.

As modificacións da programación quedarán reflectidas na memoria, que se realizará a final de curso e servirá como proposta de mellora para o próximo curso.

9. Outros apartados